

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453, 542 210 332
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Jiří Gruber a Jana Hofmanová, faráři
seniorátní kazatelé: Jiří Šimsa a Jaroslav Vítek
kurátor: Václav Matoulek, past. pracovnice: Marie Melicharová

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangelnet.cz>
kazatelé: Martin Horák a Alexandra Jacobea, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera, past. pracovnice: Milena Hauserová

Farní sbor ČCE v Brně - Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://www.ccehusovice.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Vladimír Zikmund

Farní sbor ČCE v Brně - Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 8, tel: 530 324 052
email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangelnet.cz>
kazatelka: Radmila Včelná, faráčka
kurátor: Miroslav Maňák

Diakonie ČCE - středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Jan Soběslavský

EVANGELICKÁ
AKADEMIE
BRNO

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Hana Svobodová

Setkávání - brněnský evangelický měsíčník. Ročník 2017 (XIX). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktori: Jiří Gruber, Martin Horák. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 15 Kč. Roční předplatné 150 Kč, sponzorské 200 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně.

ÚVODNÍK

Milí čtenáři!

Tímto číslem začíná 19. ročník, a proto mi dovolu trochu se ohlédnout. Ve sborové knihovně máme všechny ročníky pečlivě svázané, a tak jsem se mohl podívat, s kým a s čím jsme se v uplynulých letech na stránkách časopisu SETKÁVALI.

Prvním SETKÁNÍM s naším časopisem bývá pohled na kresbu na obálce, kterou po celou dobu připravovala sestra Iva Tůmová. Velký cyklus představovaly všechny kostely a modlitebny Brněnského seniorátu včetně kazatelských stanic (2012-2013). Jinou ucelenou sérií byly linoryty z brněnských kostelů (2011). Dříve to byla Ježíšova podobenství (2010-2011), příběh prvotní církve (2007) a evangelické symboly (2009). V posledních dvou letech se na obálce objevily biblické rostliny a zvířata, o nichž byly uvnitř čísla rozsáhlé studie (2015-2016). Na to nyní navážou přírodniny, jako jsou slunce, vítr, oheň, kámen atd. Barva obálky již prošla všemi odstíny duhy a kromě černé a ostře fialové jsme snad vystřídali úplně všechny.

Další SETKÁNÍ nás čekalo uvnitř čísla. Na vnitřní straně obálky v přehledu brněnských evangelických sborů a institucí se postupně měnila pouze jména kazatelů a na zadní stránce obálky se střídaly dny a týdny církevního roku.

Prvním článkem, s kterým jste se SETKALI, byl tradičně úvodník, s nímž se postupně potrápili všichni členové redakční rady. Není snadné napsat v předstihu zamyšlení na aktuální téma, pokud se nechcete uchýlit k popisu nastávajícího ročního období, církevního roku nebo volebního cyklu.

Následovaly zprávy o mnohých podobách SETKÁVÁNÍ na půdě našich sborů nebo na místech, kam jsme společně vyjžděli za povzbuzením. Tato část časopisu může po letech posloužit jako kronika toho, čím jsme se v uplynulých letech zabývali, nad čím jsme v církvi přemýšleli a kam jsme společně jezdili.

Následovalo SETKÁNÍ nejdůležitější. S Božím slovem. Jen výjimečně jsme uveřejňovali úryvky z kázání. Objednávali jsme články, které by nám pomáhaly lépe porozumět biblické řeči, připouštěly si otázky nebo nám připomněly svědectví těch, kteří nás ve víře předešli (Z půdních archivů 2015-2016). Oslovovali jsme také začínající kazatele (2012) nebo presbytery, kteří se v našem seniorátu připravovali k ordinaci (2013).

Souvislou řadu tvořily biblické apokryfy (2013), neznámá evangelia (2014) nebo tradice a zvyky církevního roku (2011). V prvních letech jsme probrali Otčenáš, Desatero i modlitbu Páně, Davidovy příběhy a žalmy. Jistě chápete, že pro dvacátý ročník nebude snadné vybrat biblickou řadu, která tu ještě nebyla, ale kdyby nás nic jiného nenapadlo, mohly by to být třeba biblické číslovky.

Snažili jsme se svým čtenářům v každém čísle zprostředkovat také SETKÁVÁNÍ s aktivitou církve, která přesahuje úzký prostor našich far a kostelů. Postupně jsme představili střediska Diakonie, evangelické školství (2013),

různé formy pomoci bližnímu, nebo prostředí, kde je církev všem na očích (2014).

V posledních dvou letech se nám dařilo psát i na aktuální společenská témata (O čem se hovoří) a vést rozhovor o věcech, kde své názory teprve hledáme a tříbíme (Co vy na to?). Profesionální novinářskou práci zde odvádí sestra Jana Vondrová.

Další formou SETKÁVÁNÍ byly pohledy do historie, ať už to byly církevní otcové (2015-2016) nebo nepravidelně uveřejňované články o postavách české reformace (2008-2016). Většina těchto článků byla napsána pro náš časopis a v krátké formě dovedla vyhmátnout podstatná fakta a skutečnosti.

Pokusili jsme se nechat čtenáře nahlédnout pod pokličku toho, co kazatelé připravují pro různé typy našich sborových SETKÁVÁNÍ (Jak se to dělá), i drobné odstíny toho, jak to v každém sboru děláme jinak (Čtyřikrát z Brna 2010-2011). Samostatné stránky jsme věnovali dětem (2008) i mládeži (2006 a dříve), ale nyní se snažíme tyto články uveřejňovat společně s ostatními a nerozlišovat podle věku.

Další formou SETKÁVÁNÍ byly rozhovory s členy našich sborů a vzpomínky na ty, kteří zemřeli. Nejhlubší rovinu SETKÁVÁNÍ představovaly modlitby, které zazněly v našich shromážděních.

Pro mnohé bylo nejoblíbenější rubrikou cestování, kde jsme se slovem i fotografiemi SETKÁVALI s lidmi, jejich vírou, zvyky, vzdálenými zeměmi a architekturou. Výslednou podobu fotografií se nám nyní podařilo zlepšit díky pomoci bratra Radoslava Cichého, který se do Brna přistěhoval z Českého Těšína. K novým SETKÁNÍM jsme zvali v rubrice Bude i na zadní straně obálky s přehledem bohoslužeb.

Věříme, že i v roce 2017 bude SETKÁVÁNÍ na stránkách tohoto časopisu pokračovat. Těšíme se na nové články i autory. A pokud se vám obsah našeho časopisu líbí, dejte ho přečíst svým přátelům.

Na webových stránkách www.cervenykostel, v oddíle Ke stažení najdete kompletní ročníky sborového časopisu SETKÁVÁNÍ od roku 2005.

Za celou redakční radu vás pozdravuje

Jiří Gruber

BYLO

Adventní výlet s dětmi

Již čtvrtým rokem se v sobotu před první adventní nedělí v husovickém sboru společně setkávají rodiče a děti předškolního a nižšího školního věku. Z původního předvánočního pečení perníčků a popíjení svařáku, které vzniklo kdysi před lety spontánně mezi maminkami na mateřské, se vyklubala hojně navštěvovaná akce s pestrým programem.

Letošní „adventní výlet s malou nedělkou“ odstartoval v Soběšicích. Cestou lesem do Mokré Hory si děti znovu připomněly, co je obsahem biblického verše:

Hospodin, váš Bůh, bojuje za vás. Tématem jednotlivých zastavení a na ně navázaných her totiž byla vyprávění ze Starého zákona probíraná v uplynulých měsících v nedělní škole. Děti se mohly spolu s Jozuem a Kálebem potají vkrást do zaslíbené země a zjistit, zda skutečně oplývá mlékem a medem a je v ní hojnost dobytka; dvěma ženám, Noemi a Rút, mohly děti pomoci nasbírat dostatek obilných klásků k obživě, a Samsonovi zase přispěchat na pomoc v souboji s Pelištejci. Nad úpěnlivou modlitbou Chany v chrámě natahovali uši společně s knězem Élíem.

Výletem a hrami však sobotní odpoledne nekončilo. Opět již tradičně byla jeho součástí návštěva u jedné z rodin sboru ČCE v Husovicích. V teple domova pak děti pokračovaly v kreativních činnostech, pečením adventních svícňů počínaje a šitím látkových panenek do neděľky konče.

Podzimní odpoledne utíká rychle stejně jako krásné období adventu. Děti z Husovic však mají na co vzpomínat, minimálně do vánoční besídky.

Jana Zmeškalová

Dárkování v Židenicích

Druhou a třetí adventní neděľi proběhlo po bohoslužbách tzv. dárkování. Akci, která se letos konala již počtvrté, úspěšně organizuje starší mládež pod vedením manželů Fikejsových. Jedná se o prodejní výstavku rukodělných výrobků či výpěstků, povětšinou od starších členů sboru. I letos byly stoly plné sušených bylin, koření, vyšívaných pytlíčků s levandulí, sušených hub, ale i hortensíí nebo oranžovočervených lampionků (botanický název neznám). Velký obdiv získaly rovněž už tradiční koše z proutí v různých velikostech, které umně splétá bratr Vaňásek. Nechyběly ani zajímavé marmelády a neobvyklé ovoce zvané mišpule. Při prohlížení si mohli zájemci zpříjemnit čas popíjením kávy nebo čaje, případně též koláči, které v poslední době téměř pravidelně přináší 86letá sestra Chroustová. Celkově tato akce spolu s dobrovolným vstupným na adventní koncert, pořádaným 3.12., vynesla zisk téměř 15 tisíc.

Podle předchozího plánu budou tyto peníze předány komunitě Sant'Egidio, která je hodlá použít na nákup zimních bot pro brněnské bezdomovce.

Dufkův sborový sál, v němž se vše pořádalo, zdobí až do nového roku grafiky Marie Plotěné s vtipnými ilustracemi k některým biblickým veršům. Jenom děti pobíhaly třetí adventní neděli po sále o trochu méně než obvykle, protože řada z nich využila nabídku sestry farářky a sborové katechetky L. Novákové strávit předchozí sobotní den, počínaje dopolední zkouškou vánočních hry, společným jídlem, výletem a podvečerním zdobením perníčků až k přenocování na faře. Tam v sobotních odpoledních hodinách pilné sestry svorně pekly další perníčky do vánočních balíčků.

O naladění na advent v našem sboru se postaral též bratr Boris Tančev, který inicioval večerní zpívání adventních písní, a to již v první adventní neděli. Zpívalo se nám dobře za kvalitního doprovodu Ondřeje Maňáka.

Dík patří všem, kteří přispěli k intenzivnímu prožívání sborové pospolitosti. Kéž nás pokoj v duši, radost a vděčnost za hojnost nezasloužených milostí provází celými vánočními svátky.

Jana Slámová

Voda pro Etiopii

Poslední neděli církevního roku 27. listopadu jsme ve sboru Brno I přivítali kurátora sboru ČCE v Praze Počernicích, který nás navštívil spolu s manželkou a postaral se o zajímavý program na tradičním odpoledni, které připravuje křesťanská služba.

Náš host, bratr RNDr. Martin Hrubeš, je civilním povoláním geolog a podílí se na rozvojové pomoci České republiky, která je mimo jiné směřována do Etiopie, kde se podílíme na získávání nových zdrojů pitné vody.

Nejprve jsme se seznámili s dějinami a přírodními podmínkami této vzdálené země. Leží v oblasti afrického rohu a jejím středem prochází africká proláklina vyplněná jezery, sopečnými vyvýšeninami a náhorními plošinami. Její rozloha je větší než rozloha Francie a Německa dohromady a žije tu asi sto milionů obyvatel. Je to tropická, hustě zalidněná země, kde nenajdete kousek půdy ležet ladem. Většina obyvatel se věnuje zemědělství a chovu dobytka. Země je natolik hornatá (průměrná výška je přes dva tisíce metrů) a špatně přístupná, že se nikdy nestala kolonií. Dnes nemá ani přístup k moři, pouze železnici, která vede do přístavu v Djibuti.

První známá královská říše podle legendy odvozuje svůj původ od Šalomouna, jehož syn se (podle té legendy) narodil královně ze Sáby. Země přijala křesťanství již na počátku 4. století. Původně spadala pod vliv církve koptské, dnes je to samostatná Etiopská pravoslavná církev, která klade důraz na sjednocení božské a lidské přirozenosti v osobě Ježíše Krista. V době islámské invaze v 15. století pomohli Etiopanům portugalští mořeplavci, kteří kvůli tomu obepluli celou Afriku.

Jedním z největších problémů této země je nedostatek pitné vody. V době dešťů se zde vyskytují povrchové zdroje vody, ale v období sucha od listopadu

do března je zde o vodu nouze a mnozí ještě nedávno museli chodit pro pitnou vodu déle než 4 hodiny. Rozvojová spolupráce vychází z požadavků místní komunity. Cílem je zajistit dostatek vody, aby nikdo neměl k pitné vodě dál než 1,5 km cesty (tam, kde je osídlení řidší, to však splnit nelze). Spotřeba vody se počítá 20 litrů na osobu a den, zatímco u nás je to více než desetkrát tolik - zejména proto, že pitnou vodou splachujeme!

V dané oblasti se pak určí vhodné místo o velikosti zhruba 1 km čtvereční, kde naši geologové provedou geofyzikální průzkum a určí nejvhodnější místo, kde je pak proveden vrt. Ten má obvykle hloubku asi 150 m a využívá bohaté podzemní zdroje. Pokud se očekávání o síle a vydatnosti pramene naplní, je vrt vybaven silným čerpadlem, v blízkosti vrtu je postaven domek pro generátor a na nejbližším vyvýšeném místě je postaven zděný rezervoár vody, odkud je samospádem voda vedena k výdejním místům. Běžný vrt dává 3 až 10 litrů za vteřinu, ojedinělé prameny mohou dávat i sto litrů za vteřinu. Náklady na jeden vrt a zařízení činí 2-3 miliony Kč. Celkový rozpočet české rozvojové pomoci ve státním rozpočtu činí zhruba 500 milionů Kč ročně, z toho bývá pro rozvojové projekty v Etiopii určeno zhruba 15 – 20 milionů Kč.

O zdroj vody pak pečuje místní samospráva, která zařízení oplotí a jmenuje správce, který v úředních hodinách vodu pouští a místní za ni platí v přepočtu asi 0,50 Kč za dvacetilitrový barel, což odpovídá polovině ceny vody u nás. Zde se s ní však neplýtvá. Povrchová a často i značně znečištěná voda, která se užívá pro dobytek a na zalévání, je zdarma.

Přednáška byla doprovázena mnoha fotografiemi, na nichž jsme viděli jak místní chrámy, které jsou vyhloubeny do místní sopečné horniny, tak rituál

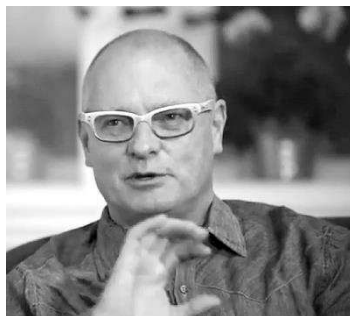
přípravy pití kávy, která údajně pochází z této země. Po přednášce následovalo mnoho dotazů, během nichž jsme si pochutnávali na sladkostech i chlebičkách, které pro nás připravily sestry z křesťanské služby.

Úvodní biblické ztišení, které si přichystal náš host, který je výpomocným kazatelem v pražském seniorátu, bylo věnováno Mojžíšovu setkání s Hospodinem v hořícím keři (Ex 3) a neslo se důrazem na to, že pro Pána Boha, a proto i pro člověka nikdy není pozdě. Mojžíš si mohl myslet, že už ničeho důležitého nedosáhne a skončí svůj život jako pastýř ovcí, a přece ho Bůh v závěru života povolal a pověřil úkolem, který přesahoval všechno jeho očekávání a dal mu k tomu i sílu a odvahu.

Jiří Gruber

Martin Fendrych o demokracii

Hostem seniorátního konventu v Brně 12. listopadu 2016 byl spisovatel a novinář Martin Fendrych. Předsednictvo konventu jej pozvalo, aby hovořil o aktuálním tématu „Média a politika, kde hledat informace a jak. Rozdělená společnost a církve v ní“. V rozhovoru, který následoval po jeho výkladu, ho požádala jedna z členek konventu, aby poradil, jak nejlépe říci, co je demokracie. Taková byla jeho odpověď:

Pokusů, jak definovat, co je demokracie, je spousta. Nedokážu tady na místě mezi nimi vybrat jeden a použít jako definitivní návod. Zdá se, že by bylo prospěšné vyjít z otázky: Chcete žít ve svobodné společnosti? To znamená ve společnosti, v níž jak většina, tak menšiny mají stejná práva, stejná postavení. Myslím, že to je základní úvaha.

Od té doby, co jsem pracoval na ministerstvu vnitra, a také v nynější novinářské práci, mi připadá nedůležité, jestli současná vláda je levicová nebo pravicová, popřípadě středová. Je mi to jedno. Zajímá mě to, jak se ta vláda chová k jednotlivcům, a to v běžných, každodenních věcech. To znamená: demokracie je to, jak fungují instituce. A to nejen ten institut, který je nejznámější, totiž volby. Záleží na tom, aby volby byly nemanipulovatelné, nemanipulované. Ale důležité je i to, jak fungují soudy. A to, jak funguje policie. Jestli se stane, že přijede na státní návštěvu čínský prezident, a policie se začne obracet proti českým občanům, zpochybňuje to podstatu demokracie. Není možné, aby člověk, který má tibetskou vlajku, za to málem čelil trestnímu stíhání – to je absurdní. Policie se mnohdy vůči občanům, o kterých se neví, co jsou zač, chová naprosto brutálně. Vůbec nechápe podstatu demokracie. Je to přece občan, kdo si u ní objednává její pomoc, její péči, případně i to, aby ho zastavila.

Demokracie jsou také funkční media, objektivní a korektní. Demokracie je dále i v tom, že stát, který si říká demokratický, má vždycky zájem o lidská práva – nejenom u nás, ale kdekoli jinde. V Polsku, na Srí Lance, v Sýrii, v Číně.

Je to podstatné. Když takový stát třeba podepíše strategické partnerství s Čínou, a neřekne jasné, že to partnerství je pouze obchodní, zpochybňuje podstatu svého demokratického fungování. Nemůžeme mít s komunistickým režimem společné strategické partnerství; to prostě nejde.

Zapsáno podle zvukového záznamu se souhlasem přednášejícího.

Devátý synod leuenberských církví v ČR

Ve dnech 25.-26. 11. 2016 se v Praze sešli delegáti pěti církví, které se v České republice hlásí ke Společenství protestantských církví v Evropě (CPCE). Církev sdružené v tomto společenství se hlásí k tzv. Leuneberské konkordii (podepsána 16. 3. 1973), jejímž smyslem bylo deklarovat vzájemné uznání a rovnost jednotlivých protestantských církví navzdory konfesní rozdílnosti, rozdílnosti řádů a rozdílné zbožnosti a hledat shodu v tom, co je podstatné, totiž v pochopení evangelia. Významným bodem konkordie je přitom vyhlášení tzv. společenství kazatelny a stolu Páně napříč církvemi různých protestantských konfesí a v různých zemích. V praxi tato domluva znamená, že křesťané členských církví mohou společně slavit bohoslužbu včetně svátostí, vzájemně si uznávají svátosti i službu ordinovaných služebníků (tedy ordinovaní služebníci se mohou také vzájemně zastupovat ve své službě). Vzhledem k pestrosti luterských, reformovaných i unionovaných církví a k jejich vzájemné provázanosti ve světě se ovšem toto společenství zdaleka netýká jen Evropy. Z českých církví jsou členy CPCE Církev bratrská, Církev československá husitská, Českobratrská církev evangelická, Evangelická církev metodistická, Slezská církev evangelická AV a Jednota bratrská (která však dočasně členství pozastavila). Na mezinárodní úrovni se delegáti jednotlivých církví scházejí při Valném shromáždění v intervalu obvykle šesti let, mezitím pracují regionální skupiny, které se zabývají aktuálními teologickými i praktickými problémy a snaží se připravit cestu k prohloubení společenství v aktuálním kontextu.

Synod leuenberských církví v ČR je v CPCE ojedinělým způsobem komunikace členských církví a doposud se od roku 2000 koná každé dva roky. Jeho smyslem je vzájemná porada a promýšlení způsobů křesťanské služby a ekumenické spolupráce v českém prostředí, závěry synodu jsou pak předkládány jednotlivým členským církvím v ČR jako doporučení. Synod tak například inicioval vydávání společného Denního čtení 2017 (úvahy na každý den nad hesly Jednoty bratrské). Letošní zasedání se konalo v prostorách Církve bratrské v Soukenické ulici v Praze a hlavním tématem rozhovorů bylo Dědictví reformace v našich církvích – reflexe evangelické identity ve výhledu k jubilejnímu roku reformace, pětistému výročí vyhlášení reformačního programu Martinem Lutherem (1517–2017).

Stejně jako v uplynulých letech byl synod zahájen společnou bohoslužbou se svatou večeří Páně, bohoslužbě předsedal dosavadní předseda synodu Jan Roskovec (ČCE), kázáním na text ze Zj 3,14-22 posloužil bratr Daniel Fajfr (CB). Shromáždění si také připomnělo iniciátora tohoto ekumenického setkávání Prof. ThDr. Pavla Filipiho (zemřel 28. 12. 2015). V průběhu večerního zasedání zazněla mimo jiné myšlenka, že současnou spoluprací církví na synodu je možné považovat také za jakousi přípravu na období budoucí, v němž lze

očekávat, že především menší sbory v diaspoře budou praktickou spoluprací a vzájemnou výpomoc sesterských církví (např. právě i službu ordinovaného kazatele) potřebovat.

Na úrovni celého CPCE se v nadcházejícím období budou projednávat tři důležité dokumenty, které reagují na současnou situaci církví: O církevním společenství, Protestantství pohled na náboženskou různorodost v Evropě a O pokračujícím teologickém vzdělávání. Synod vydal doporučení, aby se členské církve v ČR alespoň k některému ze zmíněných dokumentů pokusily vést rozhovor a předložit společné vyjádření.

Hlavním bodem sobotního programu byla přednáška Prof. ThDr. Jana Štefana nazvaná Ospravedlnění bezbožného člověka a evangelická církev 21. století. Profesor systematické teologie ETF UK nastínil, jakým způsobem se učení o ospravedlnění stalo znakem identity evangelické církve, jak tomuto učení rozuměli a hovořili o něm významní (nejen protestantští) teologové a k jakým teologickým a snad i praktickým důsledkům nás vede promyšlení tohoto učení v současnosti. Za zmínku stojí například úvaha, zda současný důraz společnosti na úspěšnost, výkon a seberealizaci není obdobou ospravedlnění ze skutků. V návaznosti na přednášku představili delegáti jednotlivých církví své příspěvky o tom, jakým způsobem se v prostředí té které církve projevuje reformační odkaz; jednalo se o přehled aktuálních událostí a publikací i o obecné základy v církevních řádech.

V závěru zasedání bylo zvoleno nové předsednictvo synodu v čele s předsedkyní Hanou Tonzarovou (CČSH). Informace o synodu a jeho programu i o CPCE je možné dohledat na www.leuenberg.cz.

Jana Hofmanová

Advent 2016 na církevní zdravotnické škole v Líšni

Do adventu vstoupila SZŠ EA (Střední zdravotnická škola Evangelické akademie), jako každoročně, bohoslužbami v propůjčeném katolickém kostele sv. Jiljí na náměstí Karla IV. v Brně-Líšni. Bohoslužby vedla spirituálka školy Mgr. Iva Květonová. Pro své kázání si zvolila text z Lukáše 12,35: „Budte připraveni a vaše lampy ať hoří.“ Svým srozumitelným a aktualizovaným projevem dokázala zaujmout moderně vypadající studentky i přítomné vyučující, a to i přesto, že většina z nich se nehlásí k žádné církvi. Kdo měl uši k slyšení, mohl zaslechnout, co je tím našim životním olejem, jak ho lze získat, doplnit nebo promarnit. Součástí bohoslužeb byly i zpěvy křesťanských písní. Ty zajistila skupina dívek, která se k jejich nácviku dobrovolně schází během roku. Ostatní účastníci byli vybídnuti, aby se přidali, protože měli texty písní i celý program v tištěné podobě k dispozici. Zpěv byl zvýrazněn též doprovodem na kytaru a klavír. Podobně byli vybídnuti všichni k povstání při přímluvné modlitbě, končící společnou modlitbou Páně, a závěrečnému požehnání. Vzhledem k tomu, že bohoslužby byly v raném odpoledni, osvítilo náhle slunce přes barevná vitrážová okna interiér kostela a dokreslilo slavnostní atmosféru ojedinělým způsobem.

A proč to celé tak podrobně popisují? Protože se i v naší církvi stále vyskytují pochybnosti typu: Jaký to má smysl provozovat církevní školy, když většina studujících stejně nevěří? Věřím, že to má smysl, protože když už nedokážeme motivovat dospívající mládež z našich věřících rodin, aby se aspoň někteří dali na náročnou dráhu pracovníka ve zdravotnictví, kde, jak slyšíme z médií, chybí více než 3 tisíce sester či bratrů, podporujme formaci těch, kteří se, často bez zázemí své rodiny i okolí, vydávají na cestu potřebné služby.

Jana Slámová

Slunce - část 1

Každodenní pouť slunečního kotouče sloužila a slouží od počátku lidské civilizace jako měřítko času a k orientaci na povrchu země. Východ slunce, polední žár a západ slunce určovaly průběh života rostlin, zvířat i lidí. Výška slunce na obloze sloužila jako ukazatel času. Začátek dne, kdy vychází slunce, je pro žalmistu stejně krásný okamžik, jako když ženich spěchá ke své milé. Při rozbřesku šli lidé za prací, v poledním žáru odpočívali a při západu slunce se zavíraly brány a lidé uléhali ke spánku.

Před západem slunce dostávali dělníci mzdu a otrokům musel být vrácen zabavený plášť, aby v noci netrpěli chladem. Pro biblického Kazatele je západ slunce obrazem stárí a postupného dohasínání lidského života. Pro proroka Micheáše je západ slunce a noční tma obrazem falešných proroků, kteří nic nevědí a nevidí. Pro apoštola je západ slunce výzvou ke smíření - neboť nikdo z nás neví, zda se dožije dne příštího.

*Ž 19,5 **Bůh slunci na nebi postavil stan. Ono jak ženich z komnaty vyjde, vesele jako rek, když běží k cíli.** Vychází na jednom okraji nebes, probíhá obloukem k druhému konci a nic se neskryje před jeho žářem.*

*1 Sa 11,9 Přišlým poslům řekli: "Vyřidte mužům v Jábeši Gileádským toto: **Zítří za slunečního žáru vám přijde vysvobození.**" I přišli poslové a oznámili to jábešským mužům a ti se zaradovali.*

*Neh 7,3 Řekl jsem jim: "Jeruzalémské brány nesmějí být otvírány dříve, **než slunce začne hřát;***

*Ž 104,19 Učinil jsi měsíc k určování času, **slunce ví, kdy k západu se schýlí.** Přivádíš tmu, noc se snese, celý les se hemží zvěří; lvíčata řvou po kořisti, na Bohu se dožadují stravy. **Slunce vychází** a stahují se, v doupatech se ukládají k odpočinku. Člověk vyjde za svou práci a koná službu až do večera.*

*Dt 24,13-15 Vrátiš mu zástavu **při západu slunce**, aby ulehl ve svém plášti a žehnal ti. To bude tvá spravedlnost před Hospodinem, tvým Bohem. ... Dáš mu jeho mzdu ještě téhož dne, **než nad ním zapadne slunce**, neboť je zchudlý a svým životem na ní závisí, aby nevolal proti tobě k Hospodinu a aby na tobě nebyl hřích.*

*Mich 3,6 Proto vám nastane noc bez vidění, tma bez věštby. Nad těmi proroky **zajde slunce**, den se nad nimi zachmuří.*

*Ef 4,26 Hněváte-li se, nehřešte. **Nenechte nad svým hněvem zapadnout slunce.***

Slunce dávalo světlo i teplo a díky jeho paprskům zrál obilí i ovoce. Ale všeho moc škodí. Polední žár mohl být zničující, a místo aby úroda rostla a zrála, vadla a usychala. Pro Ježíše je to obraz víry, která není víc než nadšeným vzplanutím, ale dlouho nevydrží - protože nemá pevný základ. Pro apoštola je suchá louka varováním boháčům, jejichž majetek vezme za své podobně, jako v létě uschne všechna tráva. Slunce oddělovalo roční období a určovalo tahy

ptáků a zvířat, což je pro proroka Nahuma znamením, že ti, kteří izraelský lid okrádali, jednoho den zmizí.

*Kaz 11,7 **Sladké je světlo a vidět slunce je milé očím.***

*Dt 33,14 Požehnána buď od Hospodina jeho země výtečnou rosou nebes i propastnou tůňí, jež odpočívá dole, výtečnými úrodami **vyzrálými sluncem**, vším výtečným, co přináší měsíc,*

*Matouš 13,6 **Ale když vyšlo slunce, spálilo je;** a protože neměla kořen, uschla.*

*Jakubův 1,11 **vzejde slunce a svým žářem spálí trávu,** květ opadne a jeho krása zajde. Tak i boháč se vším svým shonem vezme za své.*

*Nahum 3,17 Tvoji strážci jsou jak kobylky, tvoji úředníci jak hejna sarančat: v zimním čase zalezou do škvír zídek, **ale jak vysvitne slunce, ulétnou a nevíš, kam se poděly.***

Sluneční paprsky mohly ublížit i člověku a proto se před nimi musel chránit. Málem na to doplatil prorok Jonáš. Polední bezvětří slouží jako obraz klidu, s kterým Hospodin shlíží na snahy nepřátel. Ochrana proti slunci se stala dokonce součástí požehnání a zaslíbením posledního času.

*Jób 30,28 Chodím zarmoucen, **ačkoli nepálí slunko,** povstávám ve shromáždění a volám o pomoc.*

*Jon 4,8 Když pak vzešlo slunce, nastrojil Bůh žhavý východní vítr **a slunce bodalo Jonáše do hlavy, až úplně zemdlel a přál si umřít.** Řekl: "Lépe abych umřel, než abych žil."*

*Iz 18,4 Neboť Hospodin mi praví toto: "Klidně budu přihlížet ze svého stanoviště, **budu jak sálavé horko v záři slunce,** jako rosný oblak v horku žní.*

*Iz 49,10 Nebudou hladovět ani žíznit, **nebude je ubíjet sálající step a sluneční žár,** neboť je povede ten, jenž se nad nimi slitovává, a dovede je ke zřídům vod.*

*Ž 121,6 **Ve dne tě nezasáhne slunce** ani za noci měsíc.*

*Zj 7,16 Již nebudou hladovět ani žíznit, **ani slunce nebo jiný žár jim neublíží,***

Slunce pomáhalo v orientaci poutníkům a rčení „od východu slunce až na západ“ zahrnovalo celý myslitelný svět - to znamená i území a krajiny, které lidé dosud nepoznali.

*Joz 1,4 Vaše pomezí povede od stepi a tohoto Libanónu až k veliké řece, řece Eufratu, podél celé země Chetejců až k Velkému moři, **kde zapadá slunce.***

*Iz 45,6 aby poznali **od slunce východu až na západ,** že kromě mne nic není. Já jsem Hospodin a jiného už není.*

*Zach 8,7 Toto praví Hospodin zástupů: Hle, zachráním svůj lid ze **země východní** i ze země, **kde slunce zapadá.***

Mal 1,11 **Od východu slunce až na západ** bude mé jméno veliké mezi pronárody. Na každém místě budou přinášet mému jménu kadidlo a čistý obětní dar.

Ačkoli mnoho národů vzývalo slunce jako božstvo, v Izraeli to byla věc stvořená. Byl to Hospodin, kdo slunce upevnil na nebeskou klenbu, a proto mu také vládl. Slunce mělo za úkol lidem sloužit a ne naopak. V první kapitole bible slunce dokonce ani není jmenováno. Je to pouhá svítlna, která je stvořena až čtvrtého dne, což je vědomá polemika s úctou a zbožštěním slunce, jaké znali Izraelci například z Egypta.

Gn 1,14-19 I řekl Bůh: "Budte světla na nebeské klenbě, aby oddělovala den od noci! Budou na znamení časů, dnů a let. Ta světla ať jsou na nebeské klenbě, aby svítala nad zemí." A stalo se tak. Učinil tedy Bůh dvě veliká světla: **větší světlo, aby vládlo ve dne**, a menší světlo, aby vládlo v noci; učinil i hvězdy. Bůh je umístil na nebeskou klenbu, aby svítala nad zemí, aby vládla ve dne a v noci a oddělovala světlo od tmy. Viděl, že to je dobré. Byl večer a bylo jitro, den čtvrtý.

Ž 136,7-9 Bůh učinil veliká světla, jeho milosrdenství je věčné. **Slunce, aby vládlo ve dne**, jeho milosrdenství je věčné. Měsíc a hvězdy, aby vládly v noci, jeho milosrdenství je věčné.

Pro lepší představu a srovnání tu lze ocitovat egyptský chvalozpěv na Slunce. Za zřejmou polemiku s touto úctou lze považovat konstatování, že stejně důležitý může být i člověk (Josef), kterému dal Bůh moudrost a svěřil mu záchranu světa.

Záříš krásně v horizontu nebe, ó slunce, žijící, jež jsi žilo na prapočátku. Když vycházíš na východním horizontu, naplňuješ celou

zemi svou krásou. Jsi veliké, lesknoucí se, vznášející se vysoko nad celou zemí. Tvé paprsky objímají svět až na konec všeho toho, co jsi stvořilo. Ty jsi Re, přicházíš až ke konci světa, podmaňuješ jej svou láskou. Ačkoli jsi vzdálené, tvé paprsky padají na zemi, když konáš svou cestu.

Když ukládáš se k odpočinku na západním horizontu, země jest v temnotě jakoby mrtva. Lidé leží ve svých pokojích, majíce zahalené hlavy, jejich nosy jsou ucpané a oko nevidí oko. Kdyby jim byly ukradeny všechny věci, jež mají pod svými hlavami, nevěděli by o tom. Všichni lvi vycházejí ze svých doupat a všichni plazi koušou. Temnota vládne a země jest v mlčení, dokud to, jež stvořilo ji, odpočívá ve svém horizontu.

Když se rozednívá, vycházíš na horizontu, záříš, jsa Slunce, a temnota utíká. Rozdáváš své paprsky a země je ve slavnostním lesku. Lidé procitají a staví se na nohy. Ty jsi je zdvihlo. Myjí se, chápou se svých šatů a jejich ruce vzdávají chválu tvému zjevení...

Gn 37,9 Měl pak Josef ještě jiný sen a vypravoval jej svým bratrům: "Měl jsem opět sen: **Klanělo se mi slunce**, měsíc a jedenáct hvězd."

Gn 41,45 A farao Josefa pojmenoval Safenat Paneach (to je po egyptsku Zachránce světa) a dal mu za manželku Asenatu, dceru Potífery, kněze z Ónu. **Tak vzešel Josef nad egyptskou zemí jako slunce.**

Jiří Gruber

PŘEČETLI JSME

Víra v budoucnost: 1M 23,1-25,18

Bylo mu 137 let a měl za sebou nesmírně traumatické zkušenosti, včetně smrti své milované ženy Sáry. Ačkoli Avraham vždy učinil, co mu Hospodin přikázal, opačně to tak úplně neplatilo. Sedmkrát mu Bůh slíbil zemi Kenaán, ale když Sára zemřela, nepatřil mu ani kousek země, kam by ji pohřbil. Bůh mu slíbil tolik dětí, jako je zrněk písku, ale nakonec se dočkal jediného syna Jicchaka (o kterého na Hospodinův příkaz málem přišel), jenž byl v sedmatřiceti letech ještě svobodný. Avraham měl tedy proč naříkat a plakat.

Ale on to neudělal. Bible popisuje jeho žal po manželčině smrti pouhými pěti hebrejskými slovy: „Avraham přišel, aby nad ní truchlil a oplakal ji.“ (1M 23,2). A poté se vrhnul do práce: staral se hlavně o to, aby koupil pozemek, kde by svou ženu pohřbil, a aby synovi našel manželku. Povšimněme si, že tyto dva cíle přesně odpovídají dvěma Božím požehnáním – jedná se o půdu a potomstvo.

Jak Avraham dokázal překonat trauma a zármutek? Co mu dalo sílu a odolnost? Svým postojem mi připomíná řadu přeživších šoa, které jsem měl tu čest poznat. I oni dokázali začít znovu. Většina z nich nemluvila o tom, co prožili. Soustředili se jen na to, aby si vytvořili nový život v nové zemi. Naučili se jazyk, našli si práci, měli děti. Neohlíželi se za minulostí, vytvářeli budoucnost. Teprve mnohem později, za čtyřicet či padesát let, začali vzpomínat.

Jen dva lidé v Tóře se podívali nazpět, jeden výslovně, druhý v náznaku. Noe, nejspravedlivější muž své generace, se upil. Tóra nám neříká, proč tak skončil, ale lze se dohadovat. Přišel o celý svůj svět. I když se s rodinou zachránil v arše, všechny ostatní spláchla potopa. Je pravděpodobné, že tak čestného muže, jako byl Noe, trápily pochybnosti, zda neměl učinit něco, čím by ostatním pomohl.

Lotova žena neposlechla anděly a otočila se, aby viděla hořící města. Okamžitě se proměnila v solný sloup, jímž Tóra zpodobnila ženu ochromenou šokem a bolestí.

Pozadí těchto dvou příběhů nám pomáhá pochopit, proč se Avraham po smrti Sáry choval, jak se choval. Právě on vytvořil precedent: nejprve buduj budoucnost, a teprve pak truchli nad minulostí. Pokud jednáš opačně, staneš se zajatcem minulosti. Nepohneš se z místa a staneš se Lotovou ženou.

(Z komentářů rabína Jonathana Sackse).

Převzato z Věstníku židovských náboženských obcí č. 11/2016

O ČEM SE HOVOŘÍ

Základní příjem – nárok na důstojný život nebo pouze sen?

Tématem tzv. „základního příjmu“ jsem se dosud prakticky nezabývala. Nyní ležím v nemocnici a mám dost času na to, abych se zamýšlela i nad tématem, který zatím do naší společnosti příliš nepronikl.

Základní příjem by, podle jeho zastánců, měl skutečně zajistit jakousi finanční jistotu pro člověka bez jakékoli podmínky, umožnit mu v určitých životních situacích pracovat na kratší nebo žádný pracovní úvazek a věnovat se třeba dětem, rodičům nebo jiné bohulibé činnosti. Také by zpravidla nahradil systém sociálních dávek a zjednodušil nebo dokonce zrušil mnohé úřední procesy.

Ale pojďme si to představit trochu konkrétně. Někde jsem se dočetla, že v ČR by částka základního příjmu činila 4 000 Kč měsíčně. Zatím není zřejmé, od kdy by měl občan nárok na základní příjem – od 18 let, od ukončení přípravy na povolání, od narození? Dejme tomu, že základní příjem občan pobírá od své zletilosti. Po zhruba 40 letech si člověk přijde na necelé 2 miliony Kč. V případě zodpovědného člověka si základní příjem odkládá (spóří) na horší časy nebo občas využije možnosti nepracovat a věnovat se péči o děti či rodiče a touto sumou vykrýt životní náklady (a je to vůbec možné za 4 000 Kč?). Odhadem by 2 miliony Kč při dnešním systému sociálních služeb vystačily na cca 15 let čerpání některých druhů péče o klienta.

Jenomže - kolik lidí by si peníze ukládalo na stáří nebo nepříznivou životní situaci? Vždyť předpokládaná částka 4 000 Kč je docela příjemný doplněk ke mzdě! Také je docela běžné to, že lidé svoje životní úspory a sociální dávky dávají svým dětem a vnoučatům. Konec konců mám v nemocnici pouze starší spolupacientky a tak to slyším. A co potom, kdy občan už peníze nemá a sociální dávky jsou přece nahrazeny základním příjmem? Možná ani tak nehrozí zvýšená nezaměstnanost jako možné obtížné řešitelné sociální problémy občanů.

A ještě jeden fenomén se může objevit. Má-li princip základního příjmu nahradit složitý sociální systém, zruší se současně několik stovek pracovních míst úředníků. Nezvýší se tedy nezaměstnanost?

Otázek je víc než dost, ale jedna je ta hlavní – je naše společnost na takový princip připravena? Mě osobně oslovil při loňské návštěvě partnerské školy ve Stuttgartu německý systém sociální péče o seniory. Finanční příspěvek senior čerpá až v situaci, že skutečně prokazatelně využívá nějakou formu sociální

služby. Nedostává tedy tzv. příspěvek na péči pouze na základě zdravotního stavu a (ne)schopnosti sebez péče bez kontroly využití finančního příspěvku. Základní princip však vychází z faktu, že v Německu má každý občan garantovanou péči v domově pro seniory (lůžkové zařízení sociálních služeb), která je placena ze zdravotního pojištění. Má-li senior zájem o vyšší standard této péče, pak si musí připlatit.

Významně se však podporuje péče o seniory v domácím prostředí. Na takovou péči pak ze zdravotního pojištění může dostat příspěvek na péči (Pflegesachleistuden). Má dvě podoby:

A: O seniora v domácím prostředí pečuje neprofesionál (zpravidla příbuzný), příspěvek se přiznává ve třech stupních paušální částky s rozlišením, zda se jedná o klienta bez demence (částky od 244 € až 728 €/měsíc) nebo s demencí (částky od 1230 € do 3 228 €). Pečující laik musí povinně během roku absolvovat 2 – 4 kurzy odborné péče pod vedením zdravotní sestry vyslané ze zdravotní pojišťovny. Kurz probíhá v domácnosti seniora a pečující osoba musí sestře předvést, jak péče probíhá.

B: O seniora v domácím prostředí pečuje profesionál (zpravidla agentura domácí péče, dosti často je to Diakonie nebo Charita). Přiznaná částka opět zohledňuje klienta bez demence nebo s demencí a je vyplácena do určené hranice na základě skutečně poskytnutých výkonů (0. stupeň do výše 231 €, 1. stupeň do výše 468 €, 2. stupeň do výše 1 144 €, 3. stupeň do výše 1 612 € za měsíc. Klient za vykázanou péči zaplatí ze svých prostředků a na základě vystaveného dokladu požádá v pokladně pojišťovny o vyplacení peněz. I když tento systém vypadá příliš byrokratický, funguje velmi rychle a pružně.

Na německém systému lze tedy ocenit právo seniorů na péči v lůžkových zařízeních a na péči v domácím prostředí s garancí kvalitní péče. Finance jsou využity výhradně na péči o seniora.

Zatím se principu zaručeného příjmu prokazatelně věnují pouze některé vyspělé ekonomické země formou pokusného ověřování. Ať již tyto pokusy dopadnou jakkoliv, doufám, že výsledky budou i v ČR využity ve prospěch společnosti.

Hana Svobodová

Úvodní článek na téma základního příjmu od Jany Vondrové najdete v 10. čísle minulého ročníku na str. 258.

POVÍDKA

Čekání na Boha

Kdysi žila jedna zbožná paní, která se každý den několik hodin modlila. Jednoho dne při modlitbě uslyšela Boží hlas, který jí oznámil: „Dnes tě přijdu navštívit.“ Dokážete si představit, jaká to byla pocta a radost. Honem se vrhla do uklízení a leštění, aby všechno bylo, jak se patří. Také bylo zapotřebí připravit vzácnému hostu pohoštění, a tak horečně hnětla těsto a pekla cukroví.

Když byla se vším hotová, oblékla si sváteční šaty a netrpělivě vyhlížela Boha. Po chvíli kdosi zaklepal na dveře. Stará paní spěchala ke dveřím. Ale stála za nimi jen sousedka. Prý by potřebovala špetku soli, protože jí došla. Paní ji okřikla: „Musíš mě s takovou hloupostí zdržovat právě teď? Čekám na Boha. Má tu být každou chvíli. Přijď někdy jindy.“ A zabouchla překvapené sousedce dveře před nosem.

Netrvalo dlouho a opět se ozvalo klepání. Paní se rychle podívala do zrcadla, upravila si vlasy a šaty a spěchala ke dveřím. Kdo to bude? Nějaký chlapec zachumlaný v saku, které mu bylo příliš velké. Prodával levné knoflíky a mýdlo. Stará paní na něj vybuchla: „Já teď čekám na Boha – a na tebe kluku nemám teď čas. Přijď zítra.“ A zavřela před chlapcem dveře.

Za chvíli opět někdo zaklepal. Paní otevřela a uviděla otrhaného a churavého staříka. „Paní, budte tak laskavá, dejte mi aspoň kousek chleba... třeba i tvrdého,“ prosil. „To tak! Dejte mi všichni pokoj! Já čekám na Boha. A vy se klidte od mého prahu!“ řekla rozzlobeně. Chudák se tedy odbelhal o dům dál a stará paní dál netrpělivě čekala na Boha.

Hodiny plynuly a nic se nedělo. Setmělo se, přišla noc, a Bůh nikde. Paní byla hluboce zklamaná. Nakonec si řekla, že už čekat nebude a půjde si lehnout. Kupodivu hned usnula a zdá se jí sen. V tom snu se jí zjevil Bůh. Řekl jí: „Dnes jsem tě třikrát přišel navštívit, a ty jsi mne ani jednou k sobě nepustila“.

Italský kněz Bruno Ferrero

Pro Setkávání vybrala a připravila Jana Slámová

BRNĚŇSTÍ KAZATELÉ

V tomto roce chceme připomenout činnost některých z brněnských kazatelek a kazatelů, kteří v průběhu 20. století působili ve sborech ČCE v našem městě, a v obdobných řadách článků v minulých ročnících jsme neměli příležitost zmínit je. Zdaleka nejsme schopni představit celkové hodnocení jejich kazatelské práce. Záměrem je krátká vzpomínka spojená s podnětem k naslouchání biblické zvěsti.

Bohuslav Otřísal

1921 Nikolčice – 1995 Praha

Jako farář ve sboru v Brně-Husovicích působil Bohuslav Otřísal v letech 1952-1961. Jeho kazatelská služba byla ukončena proti vůli sboru zásahem státní správy, která mu zakázala kazatelskou činnost (odnětím tzv. státního souhlasu), nejpravděpodobněji proto, že byl při svém působení v husovickém sboru aktivní a oblíbený. Až po delší době mu bylo umožněno, aby znovu začal pracovat jako farář ČCE – s podmínkou, že to nebude v Brně.

Otiskujeme zde výňatek z jeho kázání k 2. svátku vánočnímu – památce svědka Páně Štěpána. Kázání bylo pojmenováno „Svědék a odpůrci“ a bylo otištěno ve Sbírce kázání pro čtené služby Boží, roč. 1967, s. 320. Biblický text je uveden v kralickém znění.

Tedy slyšice to, rozzlobili se v srdcích svých a škřipěli zuby na něho. On pak pln jsa Ducha svatého, pohledv do nebe, uzřel slávu Boží a Ježíše stojícího na pravici Boží. I řekl: Aj, vidím nebesa otevřená a Syna člověka stojícího na pravici Boží. A oni zkríkše hlasem velikým, zacpali uši své, a obořili se jednomyslně na něj. A vyvedše jej z města, kamenovali ho. A svědkové složili roucha svá u noh mládence, kterýž sloul Saul. I kamenovali Štěpána modlíciho se a řkoucího: Pane Ježíši, přijmi ducha mého. A poklek na kolena, zvolal hlasem velikým: Pane, nepokládej jim toho za hřích. A to povědv, usnul.

Skutkové sv. apoštolů 7,54-60

Milí bratři a sestry!

V příběhu prvního křesťanského mučedníka Štěpána, kterého v církvi vzpomínáme ve 2. vánoční svátek, má důležité místo sám Pán Ježíš. Mluví a jednájí zde sice lidé, na jedné straně obžalovaný a souzený, na druhé straně jeho soudcové, ale v pozadí všeho je ten, jehož příchod zdávna ohlašovali proroci a který žil uprostřed izraelské církve. O jeho osobě měly obě strany tak rozdílná mínění. Zdálo by se, že obžalobě šlo především o to, že se Štěpán vyslovil neuctivě o zákonu, který byl dán skrze Mojžíše, a o Jeruzalémském chrámu. Ve skutečnosti však je bolelo, že za Štěpánovým postojem je vliv samého Ježíše Krista. Je zde tedy na programu ta základní otázka, kterou si každého roku klademe doprostřed vánoční radosti: Jak se stavíme k Ježíši Kristu, daru Boží lásky?

Nejprve si všimněme postavy vyznavače, který nese celou zátěž víry v Pána Ježíše. Ví, že má před sebou nepřátele. Přesto si svoje postavení nijak neulehčuje. Říká rovnou, že Pán Ježíš, který nedávno skončil na kříži, byl spravedlivý. A ti, kteří to způsobili, se dopustili vraždy. Jestli jim opravdu šlo o zákon Boží, proč vydali na smrt toho, který jediný zákon naplnil? Dále jim říká, že nenávisť k Pánu Ježíši stejně vyzněla naprázdno, poněvadž on je živ a zaujímá u Otce nebeského místo nejčestnější: na pravici Boží. A Štěpán si svou víru neulehčil ani v poslední chvíli života. Když ho vyvedli za hradby města, čímž ho vlastně podle ustanovení zákona vyloučili ze svého středu, a kamenováním zajišťovali své pravdě vítězství, Štěpán ukázal, že je živ z Ducha Kristova. Modlil se za nepřátele a jejich odpor k Pánu Ježíši poroučel Božímu odpuštění. To sám ze sebe člověk neumí udělat ani při největším sebeovládání. Opravdu: celá zátěž víry v Ježíše Krista.

Nechceme dnes zůstat jen u vzpomínání na Štěpána. Stojíme ve světě jako Kristovi svědkové, kteří mají žít svou vírou do důsledků. Nesmíme si myslet, že dnešní svět je Pánu Ježíši příznivěji nakloněn, než tomu bylo v počátcích církve. (Ostatně – jak dlouho je tomu, co šlo věrným a důsledným křesťanům i o život?) I dnes se setkáváme s častým názorem, že Kristovo učení je něco naprosto nevhodného, ba škodlivého pro moderního člověka. I dnes lidé nakládají s

odkazem Pána Ježíše jako s nějakou nepotřebnou věcí. My jsme na soudu světa jeho svědky. Nemůžeme se schovávat někde v ústraní a vyčkat, až se ta bouře přežene. Nemůžeme zamlčet, že nás Ježíš Kristus zbavil viny za to, že jsme porušovali Boží vůli. Je to náš Pán. Zvítězil nad smrtí a nikdo ho nevyžene nejen z historie, ale ani z nejčerstvější přítomnosti. Takové má být naše svědectví. Nic polovičatého, nejistého, ustrašeného. I v kritických chvílích života, když na nás dopadají rány těch, kteří Pána Ježíše nenávidí, stojíme v trpělivosti, tichosti a hotovosti odpustit. To je svědectví ku prospěchu Kristovy věci. Na nás se zjevuje jeho přítomnost, moc, vítězství, sláva.

připravil Jaroslav Vítek

NAŠI PRESBYTERI

Redakce časopisu Setkávání chce postupně představit presbytery a presbyterky brněnských sborů. Připravili jsme proto sedm otázek a postupně žádáme jednotlivé starší, aby písemně odpověděli (jakkoli odpovědi vzhledem k rozsahu časopisu budou stručné, v několika větách). V zastoupení čtenářů vyjadřujeme vděčnost za poskytnuté odpovědi.

Brno I, Milan Ryšavý, *1961

Jak dlouho už jste ve staršovstvu a jakou oblast sborové práce máte na starost?

Do Brna jsem se přistěhoval s manželkou Ladkou v roce 1986 a nějak jsme si řekli, že půjdeme do židenického sboru, kde byl či měl být farářem Vladimír Kalus, u nějž jsme vyrůstali ve sboru miroslavském. Jenže pak jsme se seznámili s Jiřinkou Michalovou, která potřebovala někoho k sobě do nedělní školy, a tak jsme nakonec skončili v Brně I. Bratr farář Pokorný pak brzy několik mladých pozval do staršovstva s hlasem poradním, já byl mezi nimi. O něco později jsem pak byl zvolen. Nedělka mi zůstala k mé radosti

dodnes (i když určitě přesluhuji) a ve staršovstvu jsem členem stavebního odboru.

Můžete se krátce představit (vaše zaměstnání, rodina)?

Vystudoval jsem na strojní fakultě VUT v Brně obor energetických zařízení. Několik let jsem jezdil po stavbách jako zkušební technik První brněnské

strojírný a pak jsem přešel do konstrukce, kde dodnes dělám výpočty elektrárenských kotlů, jen se firma dělila a měnila vlastníky a názvy.

Máme tři dospělé syny, moje žena se po čtrnácti letech s nimi v domácnosti postupně vrátila ke svému oboru a má soukromou praxi porodní asistentky.

Jaké máte koníčky a kde nejraději trávíte volný čas, víkendy, dovolenou?

Pocházíme s manželkou ze zemědělských rodin a něco nám z toho zůstalo; jednak vztah k půdě a stromům a taky velká zahrada, kde je obojího dost. A tak většina sobot padne na práci kolem nich. Po tchánovi jsem zdědil včely; zpočátku jsem to bral jako povinnost pokračovat v péči o ně (a taky je zachovat, moc jich na té vsi nezůstalo). Jenže jsem si je postupem času zamiloval a už si to bez nich nedovedu představit. Boží stvoření vidíme kolem sebe v mnoha podobách. Já nevycházím z údivu, jak je dokonalé, když sleduji život včel.

Odkud pocházíte a jaká byla vaše cesta k víře, kdo nebo co vás nejvíce ovlivnilo?

Vyrostl jsem v miroslavském sboru, ale hodně jsme jezdili i do Veselí na Vysočině, odkud pochází moje maminka. Stihli jsme tam obvykle nedělní školu a dodnes vzpomínám na sestru Hánovou a její rezolutní biblické výklady. K víře jsme byli vedeni od malička, ve sboru jsem prožil mnoho dobrého pod vedením bratra faráře Vladimíra Kaluse, který dokázal přitáhnout a zapojit do sborových aktivit a mnoho nás naučil. Ale k víře v Boha nakonec nevede jiná než osobní cesta. První zlom pro mě byla confirmace, kdy jsem si uvědomil, že takové vyznání nemůže být formální. Ale osobní obrácení a křest Duchem svatým jsem prožil o dost později na jednom shromáždění v Brně v Červeném kostele.

Která biblická postava, kniha nebo téma jsou vám blízké a proč?

Nemám asi v tomto žádnou velkou prioritu, ale když se trochu důkladněji dívám na to, po čem sáhnu nejčastěji, tak jsou to žalmy. Je v nich cítit velmi osobní prožívání víry, a to jak když se člověk cítí nahoře, tak i zcela na dně. Asi jako se to děje občas každému z nás.

Jaká kniha, film, divadelní představení či výstava vás v poslední době zaujala?

Tak na tuhle otázku se mi odpovídá velmi snadno. Zažil jsem, úmyslně volím tento výraz, před pár dny ve Zlíně představení divadelní hry Hany Mikoláškové INRI. V podtitulku je „divadelní evangelium tady a teď“. Opravdu to evangelium bylo, ve skvělém podání.

O čem v souvislosti se sborem a církví nejvíc přemýšlíte? Co byste doporučil/a?

Nemám ani v tomto ohledu nějaké výraznější téma, myslím spíš na to, co mě zrovna osloví. Žijeme v době, která rozměľňuje hodnoty a dokonce pokládá pravdu za nepodstatnou a zbytečnou. Líbit se všem je ovšem lákavé, ale v tom vidím velké nebezpečí. Za pevný postoj k Božímu slovu obvykle moc lajků nepadá. Doufám, že aspoň církev dokáže stát na svých hodnotách i pravdě Božího slova.

Brno II, Petr Bouda, *1959

Jak dlouho už jste ve staršovstvu a jakou oblast sborové práce máte na starost?

Ve staršovstvu působím druhé volební období. Oficiálně jsem v oddělení pro styk se zahraničím. Nicméně rád pomohu s čímkoli.

Můžete se krátce představit (vaše zaměstnání, rodina)?

Mám dceru a dva syny. Tři vnoučata. Adélka, Jáchym, Damík. Pracuji od nepaměti v antikvariátě na Kounicově ulici v Brně. Ta nepaměť se datuje rokem 1983.

Jaké máte koníčky a kde nejraději trávíte volný čas, víkendy, dovolenou?

Zajímá mě kultura obecně, i když dnes už se v ní orientuji obtížněji než dřív. Vše bývalo dříve přehlednější. Alespoň se to tak zdá. Dnes spouště věcí vůbec nerozumím. Rád čtu, i když času a hlavně trpělivosti je málo. Snažím se orientovat ve filmu, ale i zde jsem těžce konzervativní. Pořád mám rád Sedm

statečných a Rozmarné léto. Odpočívám na dlouhých procházkách a výletech nebo v hospodě. V té hospodě miluji samotu mezi lidmi. Taková hrabalovská úchylna. Snažím se, pokud to jde, zmizet z Brna na chalupu ve Štěpánově nad Svratkou.

Odkud pocházíte a jaká byla vaše cesta k víře, kdo nebo co vás nejvíce ovlivnilo?

Cesta je spletitá a trvá. Rozhodně nejsem na konci. Ovlivnilo mě mnoho blízkých lidí. Bývaly časy, kdy jsem ve slově bůh psal malé B. Asi mi obrátila svět slova jednoho faráře z dávna „Smrt ještě není to nejhorší, co člověka může potkat“. Předtím jsem si myslel opak.

Která biblická postava, kniha nebo téma jsou vám blízké a proč?

Nejpozoruhodnější postavou je bezesporu Ježíš, protože to, co prováděl je neuvěřitelné. No a my tomu máme věřit.

Jaká kniha, film, divadelní představení či výstava vás v poslední době zaujala?

Naposledy jsem se setkal s filmy jihokorejského režiséra Kim Ki-Duka. Pro mne velký objev. Zvláštní, silný duchovní svět. Knihy - jednoznačně a znovu pořád dokola – Isaac Bashevis Singer. Cokoli.

O čem v souvislosti se sborem a církví nejvíc přemýšlíte? Co byste doporučoval/a?

Přemýšlím o bariérách mezi hledajícími a církevně usazenými. O zapouzdřenosti ve stereotypech a oboustranné neschopnosti a snad i nemožnosti bariéry překročit.

Neumím – a hlavně nevím, jestli smím – doporučovat.

BUDE

Ekumenická bohoslužba u Jakuba

Ekumenická bohoslužba v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů se bude konat v kostele sv. Jakuba v úterý 24. 1. 2017 v 19:00.

Nešpor v Blahoslavově domě

Další z nešporů připravujeme v Blahoslavově domě na neděli 22. ledna, výjimečně tedy až na čtvrtou neděli měsíce. Vystoupí při něm herec divadla Husa na provázku Vladimír Hauser, který bude číst z knihy Roarka Bradforda

Černošský Pán Bůh a páni Izraeliti, a klavírista Jakub Dvořáček s jazzovými improvizacemi, kázat bude farář Martin Horák. Nešpor začne v 18 hodin a všichni jste k němu srdečně zváni.

Alianční týden modliteb za děti 8. – 15. ledna 2017

Ne 8.1.	ECM, Lýskova, Bystrc	Alexandra Jacobea, ČCE	Duchovní výchova dětí v rodině
Po 9.1.	SŽ, Nové Sady 37	Jiří Míšek, ES	Děti, které neslyšely evangelium
Út 10.1.	AC, Životského10	Jiří Krejčí, KřS	Děti vystavené tlakům tohoto věku
St 11.1.	CB, Kounicova 15	Vlastimil Fürst, CASD	Za zdravé rodinné prostředí a láskyplné vztahy
Čt 12.1.	BJB, Smetanova 20	Sandra Silná, CČsH	Vyučování dětí ve sborech a církvích
Pá 13.1.	CASD, Střední 10	Pavel Coufal, BJB	Děti ve škole
So 14.1.	KřS, Šámalova 15a	Petr Dvořáček, CB	Děti znevýhodněné
Ne 15.1.	ČCE, Lidická 79	Jana Křížová, ECM	Děti strádající ve světě

Začátky všech setkání jsou v 18:00.

Sbírka je věnována na potřeby Sítě křesťanských učitelů, konkrétně pak na fond Vzdělávání křesťanských učitelů zřízený ČEA.

Kavárnička Brno I

- 4.1. Jaroslav Černý: vyprávění o práci ve staršovstvu
- 11.1. Jan Franců: fotografie z cest
- 18.1. Věra Bednářová: vzpomínky na Jindřišku Mikoláškovou - pokračování
- 25.1. Vystoupení studentů konzervatoře

LIDÉ VE SBORU

Brno I

1.1.	Zdena Matochová	75 let
1.1.	Vojtěch Prudík	20 let
4.1.	František Havránek	88 let
4.1.	Miluše Šubartová	90 let
5.1.	Zdenka Kratochvílová	72 let
7.1.	Hana Marie Široká	75 let
8.1.	Zdeňka Čápková	83 let
8.1.	Antonín Komosný	84 let
9.1.	Božena Koloušková	86 let
10.1.	Naděžda Makovská	88 let
11.1.	Ludmila Fajbusová	76 let
11.1.	Vladimíra Syrovátková	20 let
14.1.	Zdeněk Mráz	88 let
16.1.	Pavel Klobása	60 let
16.1.	Růžena Kotasová	90 let
18.1.	Jiří Prikner	60 let
21.1.	Zdenka Suchomelová	83 let
22.1.	František Bárta	73 let
23.1.	Petr Herzog	83 let
23.1.	Lubomír Kolman	73 let
23.1.	Miloslava Smetanová	94 let
26.1.	Františka Doleželová	83 let
27.1.	Zdenka Kršková	81 let
29.1.	Ivan Daniel	72 let
30.1.	Miriam Smutná	75 let

Rozloučili jsme se:

12.12. Pavel Lauterer, nar. 1933

Brno II

1.1.	Vlasta Svobodová	87 let
1.1.	Jiří Válek	78 let
2.1.	Jiřina Štědroňová	73 let
3.1.	Hana Jurdová	76 let
8.1.	Vlasta Horáková	91 let
8.1.	Lenka Wojnarová	30 let
9.1.	Milan Kos	75 let
12.1.	Růžena Albrechtová	93 let
12.1.	Dagmar Hádková	88 let
13.1.	Miloslava Štěrbová	80 let
14.1.	Augusta Rakovská	92 let
15.1.	Naděžda Šebestová	86 let
19.1.	Pavel Vojtíšek	81 let
19.1.	Jiří Synek	70 let
21.1.	Anežka Fidrmucová	94 let
21.1.	Karel Sklenář	75 let
23.1.	Květoslava Hanáková	92 let
24.1.	Jaroslava Rozlílková	76 let
25.1.	Miroslav Václavek	73 let
26.1.	Jana Budínová	74 let
26.1.	Marcela Rausová	73 let
27.1.	Růžena Novotná	80 let
28.1.	Vladimír Vlácil	87 let
29.1.	Marie Sýkorová	94 let
30.1.	Marta Hroníková	71 let
31.1.	Hana Pavlovská	88 let
31.1.	Josef Janča	87 let
31.1.	Jan Bedřich	74 let

DÍKY A PROSBY

Pane a Bože, čekáme na tvůj příchod. Čekáme nebo to aspoň někdy tvrdíváme. Prosíme, dej, abychom čas do tvého příchodu prožívali smysluplně, abychom lhůtu, kterou nám milostivě dopřáváš, nekrájeli jen na dny, týdny a roky, dej, abychom ji uměli dělit na čas služby a práce, na čas rozjímání i na čas společné radosti a odpočinku. Bože, nauč nás vnímavě rozpoznávat zbytečnosti a věci důležité, živoření od skutečně bohatého života, abychom dovedli žít z tebou darované svobody a přinášet osvobození tam, kde je ho našim bližním zapotřebí.

Ježíši Kriste, buď naší posilou, ať se neklepeme, ochromení strachem, ale přijímáme pověření, která pro nás máš, ať kráčíme po cestě, kterou jsi nám

svýma vlastníma nohama prošlapal a na které nás chceš mít. Buď s námi, abychom my chodili s tebou. O to prosíme, když společně voláme:

Pane, smiluj se, Kriste, smiluj se, Pane, smiluj se! Amen.

vstupní modlitba zazněla při bohoslužbách v Tišnově 4. prosince 2016

ZE STARŠOVSTVA

Brno I

I když se z prosincové schůze pro nemoc a zaneprázdnění omluvilo sedm členů, projednali jsme většinu programových bodů. Staršovstvo vyjádřilo spokojenost s adventním odpolednem křesťanské služby, rozhlasovým přenosem a nešporami. Věnovali jsme se přípravě bohoslužeb ve vánočním období a sborovému kalendáři na příští rok. Stanovili jsme datum sborového shromáždění na 26. března, kdy se bude konat volba polovina staršovstva a opakovaná volba bratra faráře Jiřího Grubera. Hovořili jsme o přípravě na květnovou Noc muzeí a kostelů a vhodném datu sborové neděle v únoru. Staršovstvo schválilo návrhy z finanční komise na výši darů pro střediska Diakonie v našem seniorátu (celkem 35 tisíc Kč) a roční odměny našim pracovníkům včetně výše jejich platů na příští rok. Staršovstvo uvítalo zájem střediska Junáka na budoucí využití přízemí fary na Pellicově a po vydání stavebního povolení je připraveno jednat o nájemní smlouvě. V lednu se sejde technická komise, která má na starost mimo jiné ozvučení kostela a naše webové stránky.

Jiří Gruber

Brno II

Na své prosincové poradě staršovstvo projednalo konání bohoslužeb v době vánočních svátků a také některých setkání na začátku nového roku, mj. ekumenická bohoslužba (15. 1.), nešpor (22. 1.), seniorátní mládežnický ples (27. 1.), seniorátní sboropění (28. 1.). Přijalo dále informaci o přípravě stavebních akcí (oprava kanalizace, zemní úpravy na farní zahradě, projekt instalace schodolezu do patra Blahoslavova domu, projekt na rekonstrukci sborové kuchyně, projekt na rekonstrukci zadních sálů), a také návrh termínů pro sborové pobyty na Blažkově (16. - 18. 6. a 29. 7. - 5. 8.).

Martin Horák

Brno-Židenice

Staršovstvo na své schůzi konané na začátku prosince ještě upřesňovalo konání akcí v adventu a o Vánocích, řešilo technické záležitosti (např. pořízení nového mikrofону do kostela a nového účetního programu), přemýšlelo o dalších sborových večerech i výstavách obrazů v modlitebně.

Radka Včelná

TÝDEN VE SBORU

Brno I

Po – Pá 9-12, St 15-17

Pondělí:

18:30 staršovstvo 9.1.

Úterý:

15:00 DD Věstonická

16:30 dětský klub Ovečky

16:30 biblická hodina pro děti

19:00 příprava NŠ

19:00 modlitební setkání

Středa:

13:00 Diakonie, Hrnčířská 11., 25.1.

15:00 kavárnička

18:00 mládež

18:00 kurz Beta

Čtvrtek:

9:30 klub otevřených dveří 5.1., 19.1.

17:00 biblická hodina

Pátek:

18:30 pěvecký sbor

Neděle:

10:00 nedělní škola pro děti

Brno II

Po – Pá 8:30-11:30

Pondělí:

18:30 staršovstvo 9.1.

Úterý:

17:00 b.h.Tišnov 10., 24.1.

18:00 příprava NŠ 3.1.

19:00 setkání stř. generace

Středa:

13:00 Diakonie, Hrnčířská 4., 18.1.

14:00 biblické čtení DD Kociánka 11., 25.1.

18:00 biblická hodina

19:00 mládež I.

Čtvrtek:

9:30 Křesť. služba 26.1.

9:30 Mateř.klub 12., 26.1.

14:30 odpoč. káva 5., 19.1.

16:00 vyučování dětí, confirm. příprava

17:30 mládež II.

Sobota:

9:30 DD Kociánka 7., 21.1.

Neděle:

9:00 nedělní škola

10:00 setk. v Blah. domě

Brno – Husovice

Pondělí:

18:15 konfirmandi

Čtvrtek:

17:15 mládež

19:00 biblická hodina

20:00 staršovstvo 12.1.

Pátek:

15:30 děti

19:00 setkání zletilých 20.1.

Neděle:

9:00 nedělní škola

18:00 Desert 8.1.

Brno – Židenice

Pondělí:

13:30 bibl.hod.pro děti

Blansko

14:30 konfirmandi Blansko (obojí 2. a 16.1.)

18:30 staršovstvo (2.1.)

19:00 bibl.hod.Blansko (9., 23.1.)

20:00 příprava NŠ (16.1.)

Úterý:

15:15 biblic. hodina pro děti

16:30 konfirmační příprava

18:00 modliteb. setkání 3.1.

19:00 Modlitby a zpěvy Taizé 10.1.

19:19 DŽES (kromě 10.1.)

Středa:

17:30 mládež

19:00 biblická hodina

Pátek

19:00 střední generace (20.1.)

Neděle:

9:10 nedělní škola

10:00 setkání u kávy a čaje

18:30 pěv. sbor ChraPoT

Brno I	Brno II	Brno - Husovice	Brno - Židenice
1.1. Nový rok ČK 10:00 Jiří Gruber, VP Rch Jiří Gruber	BD Saša Jacobea, VP Tiš Martin Horák, VP	Hu Štěpán Hájek, VP	Žd Josef Suchý, VP Bl Josef Suchý, VP
8.1. 1. neděle po Zjevení Páně BK Jana Hofmanová ČK Jana Hofmanová	BD Martin Horák Tiš Saša Jacobea	Hu Štěpán Hájek	Žd Radka Včelná Bl Radka Včelná
15.1. 2. neděle po Zjevení Páně BK Jiří Gruber ČK Jiří Gruber Rch Jiří Gruber	BD Saša Jacobea Tiš Martin Horák	Hu Štěpán Hájek	Žd Boris Tančev Bl Boris Tančev
22.1. 3. neděle po Zjevení Páně BK Jana Hofmanová ČK Jana Hofmanová	BD Martin Horák Tiš Saša Jacobea BD 18:00 Martin Horák, <i>nešpor</i>	Hu Štěpán Hájek	Žd Radka Včelná Bl Radka Včelná
29.1. 4. neděle po Zjevení Páně BK Jiří Gruber ČK Jiří Gruber	BD Saša Jacobea Tiš Martin Horák	Hu Štěpán Hájek	Žd Radka Včelná Bl Radka Včelná
5.2. posl. neděle po Zjevení Páně BK Jana Hofmanová ČK Jana Hofmanová Rch Jana Hofmanová	BD Saša Jacobea Tiš Martin Horák	Hu Štěpán Hájek <i>rodinné bohoslužby</i>	Žd Radka Včelná, VP Bl Radka Včelná, VP
BK: Betlémský kostel v 8:30 ČK: Červený kostel v 10:00 Opl: sál Opletalova 10:00 Rch: Rychmanov v 14:15	BD: Blahoslavův dům v 9:00 Tiš: Tišnov v 10:30 Kuř: Kuřim v 9:00	Hu: Netušilova 26 v 9:00 Ma: Maloměřice, Borky 7 DDS v 10:30	Žd: Židenice v 9:00 Bl: Blansko v 14:00